

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:
Egész évre 8 K
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felélős szerkesztő: **OSZESZLY M. VICTOR.**
Laptulajdonos és kiadó: **BALKÁNYI ERNŐ.**

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitlér sora egy korona.

A gyümölcs értékesítése

Alsólendva, 1911. szeptember 29.

Az idén bő gyümölcstermés van. A cseresznyétől és meggyőtől kezdve egészen a barackig és almagáig olyan bőségesen termelt idén a gyümölcs, hogy a fának több volt a gyümölcse, mint a levele. Szilva meg éppen rengeteg mennyiségben termelt vidékünkön.

Alsólendva környékén különösen a lendvai és hozzafutali hegy és Nagypalina vidéké termel nagymennyiségű gyümölcsöt. A minap egy lendvai birtokos ezzel dicsekedett előttem:

— Anyi uram a szilva és barack, hogy telítve van a fák alja, a gazda fél sem szedi. Vagy a disznók és libák eszik meg, vagy ott rohad el a földön!

Igy vesz kárba a drága jó gyümölcs, mert gazdáink nem értékesítik. És pedig azért nem értékesítik, mert a bőséges nyers gyümölcs mesterséges értékesítésére sincsenek meg az eszközök és ismeretek. Az a kis piac, amit Alsólendva nyújt a rengeteg sok gyümölcsnek, az elenyészően csekély. Nem csoda tehát, ha a sok szép és finom gyümölcs kótyavetyére került.

Es így van ez minden évben, amikor a közepesnél nagyobb termést hoznak a fák.

Hogy ma is így van, arra val, hogy gazdáink nem haladtak a korrall. A gyümölcs értékesítése tekintetében ma is csak ott vannak, ahol dédapáik voltak. Amit el nem adnak nyersen, abból keveset megaszálnak

vagy lekvárnak főznek, amennyi éppen a családnak kell, a többi a disznók tapláléka lesz, vagy ott rohad a földön.

Sőt amugyabban vannak. A dédapák legalább pálinkát főztek termésük jóréséből, most ez a pálinkafőzés is csökkenőben. Megakasztja az a súlyos illeték, amit a főzés fizetnie kell.

Mikor az említett lendvaihegyi gazdát fészegeltettem, hogy a sok gyümölcsből főzzenek pálinkát, azt felelte:

— Uram, az államnak nem főzünk pálinkát. Most hamarosan másodsor emelték husz fillérről száz fokontint a főzés díját; hát mi meg nem főzünk, legalább nem zaklat bennünket a finánc.

Tehát, ha nincs termés: baj, mert nincs mit eladni; ha van: az is baj, mert nem tudják értékesíteni.

Ezen az állapoton segíteni kell. Nem szabad elkallódnia annak a nagy értéknek, ami ma már ebben a lázadásra izgató szörnyű drága időben a gyümölcsben rejlik. A javításnak egyetlen módja van: meg kell népünknek tanulnia a gyümölcs értékesítését.

Elsősorban bizonyos kereskedelmi szellemet kell népünkbe beveleni: a gyümölcs eladásra terén is; mint ahogy kifejlődött ez a szarvasmarha-kereskedés terén. A gyümölcs értékesítése terén kitünő példák Rétfalu gazdái. Kicsi község ez Sopron vármegyében, közel az osztrák határhoz. Jóravul sváb parasztok lakják. Ezek a sváb parasztok ugyancsak pompás gyümölcs-termelők. Bejárják gyümölcsért Horvát-

országot, Boszniát, Hercegovinát, Stájerit, Tirolt, Erdélyt és Olaszországot. Megfutnak minden vidéket, amerre csak termést szívatolnak, azt azután megveszik és vonat-szármra szállítják a fogyasztó piacra.

Tavaly, amikor gyümölcsből is súlyú termés volt, a soproni kereskedelmi és iparkamara jelentése szerint Rétfalu lakói a következő mennyiségű gyümölcsöt szállították Bécsbe:

Cseresznyét Udine vidékéről	40 vagonnal
szőlőt Horvát-Szlavonországból	300 „
Alsóausztriából	25 „
Csehszágából	40 „
a vasmegyei Orsegből	25 „
kajszi barackot Győrmegegyből	20 „
Pelsőausztriából	25 „
asztali körte Erdélyből	25 „
Csehszágából	35 „
almát Erdélyből	250 „
Stájerből, Karintiából és a tengerpartról	1500 „

„E számok — fűzi hozzá a kamara jelentése — eléggé beszédes tanú Rétfalu község lakóai kereskedelmi szellemének és életerveltségének, nemkülönben a gyümölcs-termeslet ügye iránt való helyes érzékének, amelynek fejlesztésére különben nagy gond fordít Föld és János rétfalusi állami igazgató-tanító, aki maga is jeles pomológus.”

Ezt az érzéket, ezt a kereskedelmi szellemet és életervelőséget kell elcsajjátani a mi népünknek is, ha nem is olyan mértékben, mint Rétfalu svábjaié, de legalább is annyira, hogy a maguk termését kell

Három virág.

Fehér virág, mondj meg nekem,
Mert vagy oly halovány?
— Ártatlanem hulló virágok
Igazgyöngye hullott rám...*

Piros virág, te is mondj meg,
Piros ruhát ki adta?
— Ott nyíltottam, hol a sok hős
Piros ruhát hullta...*

Sötét virág, mért búsong-e
Gyászlos lehel vállaidon?
— En vagyok a hazád kepe,
A bú, szégyen, fájdalom...*

Fehér virág, azt is mondj meg,
Meddig leszél halovány?
— Míg szabadság könyvszárító
Aldott napja nem sít rám...*

A ruhádat, piros virág,
Mikor váltod, mondj nekem?
— Piros ruhám, hosi ruhám
En örökké viseltem...*

Amig magyar lesz a földön,
Ha vész táján rám tekint:
A hazáért bírtam hitmi
Képemben egy hőse int...*

Sötét virág, gyászruhádat
Hát te mikor veted le?
— Gyászruhám csak a szarnok
Hulló vere mossa le!...*

IFJ. REVERENCSCS ISTVÁN

Egy naplóból.

Irta: M. M.

... Künn esik az eső. A cseppek ritmikusan egymásután hullnak az ablakomra, bent a szobámban homályosan világít a lámpa, a fagyaszott hideg átjárja lelkemet.

Két emelettel lejjebb, a második emeleten, estélyd ad a házúr. A hintók robuszta érkeznek, megállnak, s aztán újra elmennek. Morajuk mindinkább elcsendül s lassan-lassan összeolvad az én gondolataimmal, szomorú harmóniát szolgáltatva hozzá.

A mellettem levő szobából gyöngye női sírás hangzik, — fiatal munkás-asszony meghalt férjét siratja. Ugy szerencélt átmenni hozzá megvigasztalni, de hisz ugyis tudom, hogy csak vele sírának s az összefolyó könnyzárpot háborgatná az örökre lenyugodott munkáit.

Lefekszem ócska dívánomra, hogy mint annyiszor már, elgondolkozzam a létéről.

Árván veit magához egy jósviú nagynéném, neki akkor halt meg három diákja. De nem voltam egyedül, volt még egy fogadott leánya. Ői rossz leány, keserves emlékek! Hányszor mentük kéz a kézbe, ki a folyóhoz, az erdőbe, hányszor simítottam meg aranyozós haját. S ilyenkor a nyolc éves gyermek felsőbbéggel kérdeztem tőle: „Ugy-e, ha nagy leszel, akkor is együtt maradunk?”
Aztán nagyon leütnék. Én elmentem tanulni,

mint olyan sokan s epedve vártam a születeket. Hanem ezeknek is vége lett, úres már a régi ház. Azt az aranyozós haját más simogatja, az adott szót nem tartotta be, — megszokott egy szízsélen.

S én itt epedve várom, hogy mikor mondhatom: megint megyek haza. Haza! Milyen édes szó ez annak, akinek van belőle része, s milyen keserű annak, aki csak álmadozni mer róla. Nem tehetek róla, de a tanítványaimat is irigykedve nézem, amint azt mondják: megyek haza.

Az egyik egy kaszirnő. Éjjel mulattatja a vendégeket, hogy pénz szerelen nyomorult vőlegényének. Éjjel mulat, mosolyog, hogy napnál annál jobban kisírassa magát. Ha vőlegénye meggyógyul, hivatalnoknő akar lenni, azért tanul nálam.

A másik az én követelm lesz. Özevgyanya tanult-ember akar belőle nevelni, s amit ő didé-geve egész napon át a piacon megkeres, azt este nekem adja, hogy csak tanítsam ma a fiát. Tudom, hogy az ő fia is odajut, ahova én, egész élete küzdés és szenvedésből áll majd, de nem merem megmondani, nem merem megtörni reményeit. Pedig milyen szűk azok. Az anyai szív nagy embert csinál fiából, szegények tanaszát, igazak védőjét.

A harmadik egy falumból való csodaszép leány. Szegény szülei voltak, beadták a városba szobalányknak, s mivel olyan könnyű a dolog, elvette egy beteges olyan kereskedő, aki két-hetlet a lakodalom után meghalt. A gazdóg özevgy

áron értékesíteni tudják akkor is, amikor termésk az évi átlagot jóval meghaladjá.

Erre legalkalmasabb a gyümölcsértékesítő szövetkezetek alakítása.

Ez a szövetkezet első sorban piacot keresne a nyers gyümölcs értékesítésén. Mert legnagyobb haszonnal és legkevesebb fáradsággal mégis csak a nyers gyümölcs értékesítés járna. Ezt a piacot a mi gyümölcsfajtáink kiválóssága mellett csak egy utanjárással, főként a földmivélsügyi kormány támogatásával könnyen megtalálhatjuk. A szövetkezet aztán arról is gondoskodik, hogy a nyers nem értékesíthető gyümölcsöt iparilag feldolgozva és mint lekvárt, aszalt gyümölcsöt, gyümölcsbort, palinákat, ecetet értékesítse. Hasonlóképpen gondoskodik arról is, hogy a csemegezőző szintén kellő elhelyezést nyerjen. Mig most jórészt a csemegezőből is birt szúrának ez ekként a borporckücsöt csak fokozzák, addig firtünk eladva ezt kettős áron tudnák értékesíteni gazdáink.

Ma a földművelőnek nemcsak gazdának, hanem kereskedőnek is kell lennie. Ha nincs benne kereskedői élmésség és elevenség, ennek súlyos kárát vallja. Példa erre a mi vidékünk földmiv. népe, amelyek éppen most nem tudják megfelelően értékesíteni gyümölcsstermetét. Első dolga — ismételnék — az értékesítő szövetkezetbe tömörüljen. E szövetkezeteket a földmivélségi kormány segíti aszálakkal, kazánokkal, ekként a most elpotyázott gyümölcsért szép pénzt vesznek be s egyuttal kiszorítják a Horvát-Szlavonországból, Boszniából és Hercegovinából behozott gyümölcsipari produktumokat és ezzel milliókat mentenek meg a magyar közgazdasági életnek is.

Akinek gyakran fáj a feje, aki szédelésben vagy szivdobogásban szokott szenvedni, kérdezze meg orvosát, nem székrekedés következménye-e az egész baj? Ha ige van, akkor biztos segítségét talál a **Ferenc József**-keserűvízben, mely a legfokéletebbes természetalkotta hashajtó. Al-

landó használat mellett reggelenkint éhgyomorrra pohár valódi Ferenc József-víz elegendő arra, hogy a belek rendszeres működését elérjük és így az eldugulás kímélő utókövetkezményeitől is megszabaduljunk.

Aranyosás a Murán. *)

Írta: BERTALAN VINCE, budapesti tanár.

Több lapban olvastam, hogy egy angol pénzésszer arany után kutat a Mura folyóban, hogy aztán modern gépekkel és megfelelő munkacsoféval lásson hozzá az aranykémia feléhez.

Nem tudom, az én korombeli emlékek-e arra, mikor a hatvanas és hetvenes években muraközi vagy bogalvány horvátok a Murán aranyat mostak Volt egy kőház, körülbelül másfél méter hosszú rovatos patkány, amelyre a fővenyt öntve, azt vízzel mosták e. Az arany fajsúlyánál fogva a rovatkákban maradt, amit aztán higanyal szedték össze. Az így terelt aranyat aztán a nagykanizsai adóhivatalba szállították be.

Az aranyosónak az aranyosásra, ha nem családóm, külön engedelmük volt.

Hogy aztán miért maradt abba az aranyosás, azt már nem tudom. Érdekes azonban, hogy most az angliások keresnek aranyat a Mura folyóében.

Hogy arany van, az kétségtelen, valamint az is, hogy kimosása minél feltebb módon történik, annál jövedelmesebb. De mi a maradvány az a jövedelmi forrást az angoloknak adni, mikor azt mi magyarok is megtarthatjuk Ninesnek nálunk kapitalisták, aki a helyzetet kihasználhatná? Vagy ninesnek nekünk oly modern technikai eszközeink, amelyek az aranyat a fővenyből könnyen kiemelhetők, kimoshatók?

Mi magyarok szegényeknek valjuk és tudjuk magunkat és kincseinket mégis mások példájára dobjuk. Pedig a kincs a szegénységhez nagyon, de nagyon ráér. Miért tehát azt más nációnak adni?

Az ílelétek tényezőknél talán nem ártana a kormány nagybecsű figyelmét felhívni arra, hogy a Mura folyóében arany van! A kincstár jövedelmének fokozása céljából is nem csak nem ártana, hanem igenis használna jarna az modern technikai vívmányait kiaknázni.

Vagy ninesnek nekünk is modern eszközök? Hát be kell szerelni, ott, ahol az angliások

*) Erre a cikkre, mely mindvégig vasdos félreértéseken alapul, jövő számbunkban visszatérünk. A szerk.

Esténként előveszem naplómát, egyetlen barátomat e nagy embergomolyag között, s az aztán mélynek nekem szép dolgokról, más világról, hol a történet nem úgy hívják: nekem van, nekem nines, hanem: szeretel. Ilyenkor nem hallom a munkásszenny sírását, hanem ott vagyok abban a másvilágban. Kettőn vagyunk, az én áldott nemem s én, de velünk van egy egész világ boldogsága.

Pislogni kezd a lámpám. A másikk szobából már nem hallatszik a sírás, elaludt az asszony. Tán mosolygó gyermekédek között érzi magát. Szegény asszony, majd ha holnap el kell adnod egyetlen éskérdert, azt a kis karika-gyűrűdet, amit mindig újjadon hordoztál, hogy legyen pénzed tetetésre, tudom akkor majd haragszol az álomra, mert gyönyör után keserves a fájdalom.

Meg gondol a szomszéd törőnyora, megolvassom, tizenkettőt is, tómpán, mint aki tudja, hogy sok szenvedést tetet el a mai nappal. Vagy talán nem akarja boldog álomban zavarni ezt a szegény asszonyt.

Lehunyom a szememát s elmondom azt az imádságot, amit még kis gyermek koromban tanultam. De ma ez nem elég, hisz holnap születésnap lesz, meg kell toldani. On áldd meg én Istenem mindazokat, akik mással jót tesznek, akik a te igédidet hirdetik, akik a te szavádat követik, oh áldd meg azt a falusi özvegy asszonyt...

Sz atján jönnek az angyalok s zenével, énekel kísérnek át a másvilágba, a lélek világába...

szerezik be. Vagy nem adnak? Hát akkor tanulmányozni kell a dolgot, en az alhoz értő embernek nem tartom képtelenségnek egy olyan eszköz és mód kitalálását, amivel az aranyat a Mura fővenyéből ki is lehetne szedni.

Könnyű beszélni! Vélk sokan. Azt, kérem szerettel, magam is elismerem, hogy cselekedni nehezebb, sőt azt tartják, kezdeni a legnehezebb. De ha már jövedelmünk, jólétünk fokozására a kínálkozó alkalom ugyeszhóvan a markunkon van, mért dobónk azt Albion pénzösvár fia nak?

Azoknak, akiknek az egész világon elég helyük van aranyat aknázni és mosni. Miért ne lehetnének mi is élmések, aztán meg aranyosvároghatunk a Mura mentén, ahol évezredek óta összehúrtok hatalmas fővenytelepek vannak. Vagy tán, mi csak az olyan aranyak után sóvárogunk, amit munka nélkül zsebre lehet venni? Az megátalkodott és megátokzott bajunk volna, ha így volna!

Mert hogy a Mura fővenyében arany van, az bizonyos. Tanúsítja, hogy a hatvanas-hetvenes években, mikor még a neemes kőcsag sem volt ritka a vidéken, igenis voltak aranyosók, akiknek a másos jó jövedelmét hozott. Egy hallottam annak idején, hogy két ember primitív mosó-eszközökkel hetenkint 2—3 mogyoró nagyságu aranyat mosott ki, ami körülbelül 3—4 cm³ felelő, meg, súlya 57,9—77,2 grammot tesz ki, amely átlagosan 78—104 koronát érteket képvisel. Ez egy évben 3—4 kilogramm tisztá aranyat tesz ki, amelynek értéke 4.050—5.400 korona.

Igen ám! De oly régi, kezdetleges eszközökkel meny arany marad még a fővenyben. S így ha a termelés megfelelő modern gépekkel, ha csak husszoros eredményre fokozódna, az egy pár ember után is 80—80 kilogramm aranyterméssel járna, melynek értéke 81.000—108.000 korona. És ha már most csak 20 pár embert foglalkoztatunk aranyosással, az egy évben 1.200—1.600 kilogramm aranyt jelent, amelynek értéke 1.620.000—2.160.000 korona!

Ertem én azt, hogy Albion fiait miért vetették szeméket a Murára s annak aranyat tartalmazó fővenyere!

Soha se engedjük biz az más kézre adni. Elég nekünk fér a főveny kiaknázásán kincse. De legjobban fér a vonosság szorgalmas népre. Miért is igen helyén valónak találtam, ha hazai vállalkozó hiányában (ami valószínű) valamelyik képviselő az ügyet az országgyűlés elé vinné s megkérdezné: van-e tudomás a magas kormányknak és ílelétek kutató tényezőink az angolok tervéről, s ha igen: nem volna-e megfelelőbb, nemzetgazdaságiilag helyesebb az aranyosmást a helyi lakosság és a kincstár jövedelmének fokozása tekintetéből megfelelő modern eszközökkel és módokkal államiag a magunk javára visszatartani?

Azt gondolom, a kormány e tekintetben nem adhat kitérő választ, hanem szakközveivel tanulmányoztatva a dolgot, megseleltszi azt, amit az angolok akarnak.

Utazások Alsólendván.

Írta: Al-Sólen-Dvay.

V. ut.

Olvassom egyik nagyobb vasmegei lapban, hogy Muraszombat a saját erejéből és költségén — közadakozásból — középiskolát épít. A dolog ugyanis úgy történt, hogy egy képviselőtetteli ülesen felvetődött az ez eszme, hogy jó volna Muraszombatba középiskolát kérekezni a miniszterrel. Erre Ascher Henrik (megérdemli, hogy a nevet kiírjam) felállt és bele nyulván a zsebébe, így szólt:

— Mit kérelmezünk, mit futozunk jobbra-balra, itt van uraim ezer korona, legyen ez az első tégla a középiskola épületéhez. Építsünk mi magunk, aztán kérjük a tanerőt a miniszteriumtól!

A jó példa hatott. Csak úgy dült a pénz. Rövid néhány perc alatt 12 ezer korona gyűlt össze a kulterális célra.

— No, mi szólsz ehhez Piku? — kérdeztem benszültöt szolgámtól. — Látod, ezek férfiak, ezek talpig derék emberek!

— Ja, az más igaz! De jaj is igaz ám, hogy én ilen bolondnágra nem pazunám a pén-

félévig gyászolta, naponkint vitt ki a sírjára friss virágot, aztán hozzáment megháit ura less, fiatal unokabácsécs. Hozzám azért járt, hogy tanítssam meg arra, amire az új társaságban szükségem lesz.

Szeretném visszaadni neki a pénzt s a cikergémet, hogy többet ne is lássam, de az a falusi asszony, aki magához veti és felnevel, már orogedik, segítére van szükségem. Kap ó tégymasmohánam is pénzt, pontosan, annyit, amennyiből uraság, gond nekik megelhetne, a rossz jóban gondol még nevelő-anyjára. Hanem azt é nem használja, beleteszi egy ócska erszénybe, bezárja egy kopott táskába, nehogy azt gondolják, rá van szorúva. Csak azért teszi el, hogy ha majd egyszer éhesen, rongyosan jön valaki hozzá s azt mondja, hogy az ó unokája, ne kelljen neki tovább éheznie, tongyosan járnia.

Szű öröli az ajtóat, egyhangú rágása se-hogyem illik a szomszéd szobából áthangzó sírásához.

Lenne a második emeleten már mind meg-jötték a vendégek, a kocsizószög elhalhatott s helyette a zene egy-egy akkordja hangzik fel hozzám. Ugy szeretnék lemenni közéjük és oda-kialítani a vigadókat fele: „Nem halljátok? a ne-gyedik emeleten egy munkánzó sírátja megelhet ferjét. Menjtek fel hozzá, vizsgáljátok, vajtak át a fájdalomát, hisz nektek ugyanis volt már részé-tek a jóban!”

Hirtelen nagyot zörren az ablak, a szék ke-resztül fúj rajta, hogy eszembe hozza, nekem is vannak fájdalomaim. Hanem aztán újra elhalhat, és én a fájdalomaim kicsinyen, van annak orvos-sága.

zemet, ha vána. Mi a zördögnek a za középv-
oskóla?

— Az, édes fiam, a magasabb műveltség
elsajjathatása céljából és...

— Kől a fenének magasabb műveltség!
Nekem kenyér kől a zabhatta, meg jog; mer hogy
én cocálta vagyok.

— Te ember! Először megiltom, hogy a
szavamba vágj, másodsor megiltom, hogy szocialista
légy, harmadsor megiltom, hogy számár-
ságokat beszéj...

— Né, né, a zabhattá, má meg miket nem
mond! Azt gondolta a zur, ottun van, vagy mi?
Ne félén, kizsuppulat, a zabhattá!

Sajnálkova néztem rá.
Látod öregem, milyen buta vagy? Én meg-
akarlak tanítani valamire, meg akarlak tanítani a
középiskolák hasszonságára, aztán te meg csak
járatod a szadát!

— Ja, ja. Én nem engedék beleteszéni a
gyomromba egy középiskolát, mer nekem annem
kő, a zapánnak sem köllött.

— De a fiadnak Piku, a fiadnak?
— A fiannak? Hun van ammég? Mer hogy
előbb feleség köllétek.

— No jó, csak oda akarok kilyukadni...
— De csak ne lukagyonj ki a zabhatta, mer
most nincsen sörtesvödelem, hát nem lehetne
befotóznj hasuló bőrel a likat.

— Te egy szemtelen fráter vagy, Piku;
kénytelen leszek téged felfofoznj.

— Ja, ja. Majd a nyakára csődítene a lako-
siakat!

— Jó. Hát csak azt akartam mondani, hogy
ti itt Alsólendván nem tudnátok olyant produ-
kálni, mint a muraszobatiak.

— Nem én, mer ha a városházán valami
ollant tárgyanak, amiből pénz köll, aztán vala-
miel belenyúl a zsebbe, hát úgy megjednek,
hogy rőkön fölözslattyák a zülést, mer azt hiszik,
hogy pénz akar annyj, peig csak egy fogpiszkálut
keresek. Mer minálunk addig mindenki ad, amig
nem köll annyj, de mikor annyj köll, akko egy
sincs ottun; „maj gyűjőjén delúntán!” aszongyák.
Pejg van án pénz, de sok! Ja, ja.

HIREK.

— **Faragó István** Egy munkás. te-
vékeny élet feje-
ződött be tegnap hajnalban. Egy sokat szenved-
tét, szenvedésit is bekesen viselő, családját a
rajongásig szerető apát ragadott ki odanálászá
ápoló neje és őt kis árvaja köréből a kéréhlet-
telen halál. — Faragó István halála gyászta az
egész városnak, mint ahogy alig volt egy olyan
intézményünk is, amelynek élen vagy vezetősé-
gében az ő népszerű, szolgálatkés alakját ott ne
láthattuk volna. És ez a sokoldalú, ritka tehé-
vény élet ember sokirányú elfoglaltsága mellett is
ideálisan boldog családi életet élt, egész napi
fárasztó munkája után örömmel tért meg család-
jához, amelyet mindenek felett szeretett. Faragó
István sokáig volt Alsólendva község pentázrosa,
s ezt a tisztséget páratlan buzgósággal, közme-
gélgedésre mindaddig viselte, amíg csak beteg-
sége olyannyira súlyosra nem vált, hogy le kellett
mondania. Ő volt a nagykanizsai munkásbiztosítói
pénztár helybeli megbízottja, ő vezette a helybeli
hordoljéto hivatalát, tagja volt a városi képviselő-
testületnek, sok évig élnoke volt az ipartestület
és egyik tagja az Iparos Olvasókör és Függel-
tenségi Kör vezetőségeinek. Ezen kívül még
egy egész csomó egyesület vezetésében benne hasz-
nos tagját, aki minden szabad óráját, minden ere-
jét a közügyekre szentelte. Halála nem jött vá-
ratlanul, mégis megdöbbenő hatott mindenkire,
aki ezt a talpig derek és talpig becsületes emb-
bert ismerte. Tegnap hajnalban, kévsével 4 óra

után végzett vele a halál. 44 évét élt. Özvegyen
maradt neje és árván maradt öt kiskora gyer-
meke iránt, akik az elhunytban nemcsak az ön-
feloldozó esáladpárt, hanem kenyérkeresőjüket is
vesztették, általános a részvét. Faragó István
ma delúntán 4 órakor temetik. Nyugodjék bé-
kével!

— **Oktober 6.** Az aradi gyásznapi évfor-
dulóját, október 6-ikat az idén is a szokott módo-
don, az egyesületek zári falai között ünnepli
meg Alsóendva közönsége. Egyesületünknek
majd mindegyike rendez október 6-án gyászmű-
ködést, többnyire társasvacsorával együtt. A
legnagyobb előkészületet az ünneplő sikerért
ipartestület részéről tapasztalhatunk, amely társas-
vacsorával kapcsolatosan a Ferenczy-féle ven-
dégelőben tart ünneplést igen szép programmal.
Unnepléjt tart meg — lir szerint — a Pogári
Olaszögyelet és a Függelenségi Olvasókör.

— **Uj számgyakornok.** A pénzügyminisz-
ter Zikkely István csúszeredet kir. pénzügy-
igazgatójának díjnotok az alsólendvai jársi zám-
vevőszékhöz számgyakornoknak nevezte ki.

— **Ki lesz az új főispán?** Másfél év óta
nincs betöltve Zalavarmegye főispáni széke. Már
többször emlegettek jelölteket, de kinevezésre
mindaddig nem került sor. Most újabban biztos
tippünk dr. B. a l. s Béla földmívelés-gyi osztály-
tanácsost emlegetik, akit már a közöljövők ki-
neveznek Zalavarmegye főispánjainak.

— **„Csináljunk polgári iskolai fiuinter-
natú.”** Mult heten egy ötletből kifolyogó irtnak
arótl, hogy milyen hazafias missziót teljesítene s a
magyar kulturának milyen óriási szolgálatot tene
az az ember, aki itt a vendvidékek zalai fővárosá-
ban, Alsólendván megcsinálná a polgári fiuiskolá-
val kapcsolatos internatúst. Cikkünk, mondhatuk,
az egész város művelt közönségének élnék
tetszésével találkozott, amiből mi azt következtet-
tük, hogy az internatús eszméjét jó, termő ta-
lalaja hintették el, amiből ha nem is azonnal, de
idővel az internatús megalakulása fog kisarjadni.

Cikkünkre visszhangoként tegnap Pataky
Kálmán esaktornyai polgári iskolai igazgató úrtól,
a esaktornyai leányinternatús megteremtőjétől le-
velet kapunk az alsólendvai internatús ötletére
vonakozóló, amely nem szánatot ügleten a nyil-
városságnak, de tán nem követeink el indiszkré-
ciót, ha közérdekűségénel fogva leközöljük.

A levél így hangzik:

„Kedves Szerkesztő ur!

A Híradó mult számában közölt hazafias cikk-
kéért a legmelegebben üdvözölöm. Bizony ideje
már, hogy a vendék magyarosítása ügyében is
valamiféle előrehaladás történjék. A Szerkesztő ur
által fölvetett eszme — tapasztalható tudom —
igen alkalmas eszköz lenne erre, azért jó lesz az
illetékes körök figyelmét felhívni rá s a kezde-
ményező lépet megtenni egyelőre azaz, hogy a
Híradó egy példányát, melyben a közölemeny meg-
jelent, elküldeni Meltóshoz dr. Morfin Emil mi-
nisteri tanácsos urnak Budapestre, a kultusz-
ministeriumba, aki hallomásom szerint már is
foglalkozik a polgári iskolai internatúsok orszá-
gos szervezésével, egy másik példányt pedig a
tandélnegyél urnak. A további lépéseket aztán
bizonyára meg fogja tenni a lendvai polgári is-
kola nagyérdemű igazgatója.

Csak folytassza tovább, Szerkesztő ur, becses
lapjában megkezdett hazafias akcióját. Én hiszem,
hogy nemes hárdozásait siker fogja koronázni, stb.
Kiváló tisztséttel Pataky Kálmán.”

Egy nagy csomó vendvidéki és jársbeli
fiu jár a helybeli polgári fiuiskolába, akiket zül-
lók beadtak élmelészere is Alsólendvára. Egy
másik csomó vend és magyar falusi gyerek pedig
vonaton és gyalog jár be minden nap a polgári
iskolába. De még több azoknak a falusi gyerme-
keknek a számuk, akiket züléik szívesen beadná-
nak Alsólendvára a polgári iskolába, ha volna
egy megbízható jó hely, ahol fiaik az előadás-
órákon túl kellő felelgyeletben, nevelésben része-
sülének. — Tehát a nagy kulturális cél mellett
az internatús jövoje sem kétséges, ami csak még
kivánatosabbá teszi az internatús létesítését.

— **Személyi hír.** S. z y Géza m. kir. esendőr-
százados, zalaegerszegi szárnyparancsnok, tegnap
városunkban tartózkodott s esendőrünkön felett
szemlélt tartott.

— **Egy falu a jegyzője ellen.** A mura-
közi Hodosány község lakosai már évek óta rossz
szemmel nézik a jegyzőjék működését, aki álto-
lag több súlyos visszaélést követett el. Ezért
szabadulni szeretének tőle. Tegnapelőtt — mint
Budapestről jelentik nekünk — a hodosányiak
küldöttsége kért szél a községelöljárót K. H. H. H.
Hedervány Károly gróf belügyminisztert. A kül-
döttségben Füss F. Nándor alsólendvai, Hajós
Kálmán zalabakati, Hajós Ferenc esaktornyai és
Zalán Gyula lentleányi orsz. képviselő is részt
vettek. Hajós Ferenc, a kerület képviselője, a
küldöttség nevében átadta a miniszternekénel
a község kérvényét a községi jegyző úlyos
visszaéléseinek mielőbb való orvoslása tár-
gyában. Hedervány Károly gróf miniszterneköl
megígérte a küldöttségnek, hogy az ügyet tanu-
mányozni fogja s szükség esetén nem késik az
orvoslással.

— **Szüret.** Az alsólendvai hegyközség há-
tározata szerint az alsólendvai szőlőhegyen az
általános szüret a holnapi (hétfői) nappal kez-
dődik. A szomszédos lendhavaszfaluai szőlő-
hegyen már a mult het szerdáján megkezdtek a
szüretet.

— **Egy furcsa választás.** Lentén, ahol az
alábbi kis eset megtörtént, itt van Alsólendva kö-
zében, tehát nem messze, csak hatvan kilomé-
teryire a zalamegyei tanfelügyelőség székhelyé-
től. Lentiben tanító-választás volt vasárnap, amely
— ha hiszik, ha nem hiszik — a plebánia sza-
lonjában folyt le. A község lakóinak is volt egy
kiszemeltje, meg a plebánosnak mint iskolazéki
előnöknek is volt egy partfogója, azzal a külön-
séggel, hogy az egész község egy férfi-tanító
akart (egy nótanító már van Lentiben), aki a mi-
séken és temetésekben az öreg kántor mellett
asszisztáljon, — az iskolazéki élnoke viszont egy
nótanító támogatott, aki annyira biztosra vette a
megválasztást, hogy két héttel a választás előtt
már elfoglalta a megválasztandó tanerő számar-
ta fenntartót lakást. — Elérkezett a választás napja,
vasárnap és elérkezett a delúntán. A törvény azt
írja elő, hogy a tanító vagy tanítóno választását
legalább is öt fogból álló iskolazék ejniet meg.
Igen ám, esakhogy Lentiben nincs iskolazék,
s kérdés, ha a választás előtt hamarosan meg-
választották volna az iskolazéket: úgy végződött
volna-e a választás, mint ahogy végződött. Dehogy.
De ez mellesk. Végre is nem lehet kívánni,
hogy a törvényt Lentiben is ismerjék, pláne olyan
emberek, akiknek nem ez a kenyérük. Szóval,
iskolazék az nem volt. Ellenben van a község-
ben egy parasztember, aki még a mult népszám-
léléskor mint aradalmi bérés szerepelt a számlá-
lapon s a legutóbb pedig már mint „is-
kolazéki gondnok”, ezt beváltatták a választás
színhelyére, az eklézsia szalonjába. És ott ez az
ember, aki természetesen függ az iskolazéki él-
nöktől, leszavazta a plebános partfogójára, a
mátfai tanítóoré, és többen nem szavaztak és
ezzel megörtént a választás. Felveték ezután a
jegyzőkönyvet, hogy X. Y. kisasszony „egyhan-
gulag” megválasztották. Megjegyezték, hogy a
választási aktusnál jelen volt a megválasztott is,
holott ezt is tiltja a törvény. A választás ílyten
módjába természetesen nem nyugszunk bele a
lentiek, hanem az egész kis eszet fejleltették a
tanfelügyelőségnek, amely, hisszük, szigorú
vizsgálatot mdit az ügyben.

Három ember a villám áldozata.

Pénteken este borzoló katasztrófa történt a já-
rsunkki határos Szalafő községben, ahol a nek-
teltézi zivatar alkalmával a villám agyonsújtott
három embert, négyet pedig annyira megbesét-
tett, hogy most élt és halál között vannak. Pata
János szalafői gazdaember pénteken este család-
jával együtt az asztalnál vacsorázott. Vendége is
volt a gazdának Vacsora kilencen jött a nagy
vihár, dörgéssel és villámással. Közben óra táj-
ban nagy dörgéssel lecsapott a villám Pata gazda
házába s éppen az asztalnál ülöket érte a gyilkos
áram. Pata Jánost és feleségét, Lugo sí Lidiát és
N. m. t. Josefénét oly erővel érte a villám, hogy
mindhármán leestek a székéről és azonnal ször-
nyed érhaltak. Az asztalnál még négyen ültek, a
kik szintén elvezették eszmeüket és mindnyá-
jan egy súlyos égés sebetek szenvedtek. A se-
besítettek beszállították a muraszobati kórházba,
ahol még mindig eszméletlen állapotban fe-
kúsznek.

EPPINGER SAMU

gőzmalomtulajdonos Alsólendván

Értesitem a t. gazdákat és földbirtokos
= urakat, hogy saját házámmal =

az összes gabonaneműeket

bármilyen mennyiségben, mindenkor a
legmagasabb árért vásárolom.

52-4 EPPINGER SAMU.

Alsólendván, a Felső-utcában
egy 2 utcai, 1 udvari szobából,
előszobából, konyhából, élés-
kamrából és a szükséges mel-
lékhelyiségekből álló lakás
dec. 1-ére kiadó. — Bővebbet
Tivadár Ferencnél Alsólendva

Gyönyörű hangu fiatal énekes

kanárik páronként, vagy csak
hímek, jutányosan el-
adók. Valóságos díszei egy uri háznak!

Venni szándékozók felvilágosítást nyerhetnek
BALKANYI ERNŐNÉL ALSÓLENDVÁN.

„M-i-l-é? — Papa megengedte! Hisz' valódí **JACOBI**
főte Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jeltzéssel valódí!

„MILY ESETEKBE VAN VÁLÓPÉREK HELYE?”

Népies jogi útmutató a jogászok
és a nagyközönség számára.

Tartalmazza az összes változatokat igen érthető né-
pies nyelven, a címlapján rendkívül érdekes, a valni
készülő házasságok bőséges ábrázoló képpel.
írta Dr. Gerő Ernő bpesti ügyvéd.

ÁRA 1 KORONA.

A mű megrendelhető lapunk kiadóhivatala utján.

VASUTI MENETREND

október—májusi (téli) ki-
adása megjelent. — Minden
utazó embernek nélkülözhetet-
len! — Ára 50 fillér.

Kapható Balkányi Ernő könyvke-
reskedésében Alsólendván.

Van szerencsém Alsólendva nagyérdemű hölgyközönségének szíves tuda-
mására hozni, hogy **legújabb divatu**

női kalap-modelljeimmal

és a legelegánsabb női sport-sapkákkal f. é. október hó 3-án Alsólendvára
megérkezem. **Mindenemű női kalap-átalakítást és díszítést a legújabb divat szerint,
lelkismeretesen és olcsón teljesítek.**

Kész női kalapok a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig!

Miđon t. megrendelőmet kifogástalan kiszolgálásról biztosítom, a n. é. hölgyközönség szíves
pártfogását kérve, vagyok **Drach Josefina** női kalapkereskedő **Varasdon.**
kitünő tisztelettel és díszítő

SCHMIDT EDE

ZONGORATERME

- CSÁKTORNYA. -

AJÁNlja ELSŐRENDŰ MINŐSÉGŰ
ZONGORÁIT ÉS HARMONIAMAIT A
- LEGMODERNEBB KIVITELBEN. -

Zongorák . már 500 koronától feljebb.
Harmoniumok . 150 „ „
Czimbalmok . 100 „ „

Következő világhírű cégek raktára: Bösendorfer, Oeser,
Erhbar, Förster, Schmedrel & Kunz, Laubberger & Gloss,
Malivanek, Dörr, Mannberg, Kottkiewicz, Weidig, Petrof,
Chmel, Pemetschke, Koch & Korselt, Stügel.

Igen olcsó ajátászt hangszerek folyton kaphatók. Régiéket
átserélek újra. — ZONGORAKÖLCSÖNZÉS. — Részletfizetés
áremelés nélkül.

Keil-lakk

„Keil-Lakk”-nál jobb máz nincsen,
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle,
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna vagy porszerűk szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk”-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutort, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” azurkék.
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk”-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárlak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

MINDENKOR KAPHATÓ:

ARNSTEIN BENŐ (Graner Testvérek utóda) cégnél ALSÓLENDVÁN
és ASCHER B. ÉS FIA cégnél MURASZOMBAT.

Pályázati hirdetés.

Az Esterházy hercegi hitbizományi javakhoz tartozó, Zalavármegyében
fekvő következő bércsoportok 1912. év november hó 1-től kezdődőleg
legalább tizenkét évre bérbeadók:

1. Lendvaujfalu — Aligvár	2427	kat.-hold	723	□-ól	kiterjedéssel
2. Petesháza — Pince	1146	"	76	"	"
3. Gyertyános-Gyulaiusztva	643	"	24	"	"
4. Rédcis-Szabólakos	1016	"	1301	"	"
5. Hídvég	217	"	289	"	"
6. Nyakasháza	359	"	1077	"	"
7. Filóc	398	"	1168	"	"
8. Zsitkóc	334	"	12	"	"
9. Kerkakutas	474	"	1000	"	"
10. Lenti-Lentikápolna	1746	"	681	"	"
11. Lentiszombathely-Gálos	691	"	498	"	"
12. Pördeföld	1153	"	196	"	"
13. Bánoksztygyörgy-Lasztonya	2162	"	327	"	"

Mindösszesen 12.770 kat. hold 972 □-ól

Az ajánlatok kellő referenciákkal, melyek az illető ajánlatot tevő
eddiggi működésére, vagyoni viszonyaira és személyi állapotára vonatkoznak,
a hitbizományi javak kormányzóságához Esterházára (Sopron
vármegye) 1911. október hó 31-ig adandók be.

A bérbeadó birtokra vonatkozó bővebb adatokra névze az alsólendvai
hercegi gazdasági intéző ad felvilágosítást, hol a hivatalos órák (9-12
és 2-6) alatt f. év október 31-ig a bérleti feltételek is megtekinthetők.

Alsólendva, 1911. szeptember hó 12-én.

Nagy Albert
kormányzó.

K 30000

CERES-DIJ-KIIRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéressel fordulunk névüvékhöz, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használnák ezen cíket, miszerint a következő kérdésekre választolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsír al kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetelenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat fizüik ki, a melyek kisorsoltatnak:		Azon pályázók között, akik a feleletek kitalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:	
1 díj K 1000	— K 1000	1 nyeremény á K 1000	— K 1000
10 díj K 200	— K 2000	2 nyeremény á K 500	— K 1000
	20 díj K 100	5 nyeremény á K 200	— K 1000
	100 díj K 20	20 nyeremény á K 100	— K 2000
Összesen 3000		Összesen 2000	Összesen 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak **K 30.000** — a 25.000 koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 25 nyereményt, melyek összege 3000 korona

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti 4 kérdésre vonatkozó jó választ alantli cécnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-éig beküldik és legalább öt papírszalaggal (fél kg.-os Ceres-kocak vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi CERES-ételsírnakat fogyasztják; minden további öt szállagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsjarmot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. ur jelenlétében és irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. — Az összes nyertesek jegyzéke kinyomatatik és kívánatra bárkinek megküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat,“ AUSSIG, BÖHMEN.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy **Bélatincon, az újonnan épült Deutsch-féle**

nagyvendéglőt és kávéházat

átalakítva és újonnan berendezve **folyó évi október hó 1-én átveszem.** 1-1

Számos látogatást kérve, vagyok tisztelettel **VUKAN LAJOS** vendéglős.

A legjobb magyar

szakácskönyvek

igen jutányos árban kaphatók **BALKÁNYI ERNO** könyvkereskedésében Alsólendván.

KEBEL-HULLÁMOK

Ez lesz a címe

Dr. TERSÁNCZKY GYULA,

lapunk munkatársa

117 szépirodalmi, társadalmi és politikai irányú verset tartalmazó könyvének.

Ára 3 korona.

A jövedelem 10 százalékát az alsólendvai polg. fiúiskola segélyező-egyesületének, 5 százalékát a kath. és 5 százalékát pedig az izr. nevelőintézetnek adja a szerző.

A mű megrendelhető a szerzőnél Alsólendván és lapunk kiadóhivatalában.

BUTOR!!

Asztalos és kárpitozott, valamint vas- és rézbutorok nagy raktára.

Schwarz Lipót Varasd.

Legolcsóbb, legelőnyösebb bevásárlási forrás teljes menyszegényi kelengyek, szállodák, vendéglők és magánosok részére.

Képes mintakönyv kívánatra ingyen!

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosógéár

BUDAPEST, VII. KER., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy céget — a csomagolás és postaköltség mellőzésével — közvetlenül tekerhesse. **Alsólendván**

SCHRANTZ ELEK divatáru- és varrógépkereskedő

vette át a képviseletet és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, csipke- és vegáruk, szőrmék stb. **vegytisztítását és festését.**

== UGYSZINTÉN ÁGYTOLLAK TISZTÍTÁSÁT ÉS FEHÉRMŰEKEK MOSÁSÁT IS! ==

A n. érd. közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árai-ról, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

15-9

KOVALD PÉTER és FIA cég.